యూనిట్ III

9. చిన్నప్పుడే

-వట్టికోట ఆళ్వారు స్వామి

ఆలోచించండి - చెప్పండి

ప్రశ్నలు

1. పై చిత్రంలోని సన్నివేశం ఎక్కడ జరుగుతుంది?
2. మీ గ్రామంలో ఇటువంటి దృశ్యం ఎప్పుడైన చూశారా?
3. మాట్లాడుతున్న నాయకుడు ఏం చెప్పుతున్నాడని మీరు అనుకుంటున్నారు?
4 స్వాతంత్ర్యోద్యమ కాలంలో ఇటువంటి దృశ్యాలు ప్రతి ఊరిలో కనిపించేవని మీకు తెలుసా?

నేపథ్యం

అప్పటి నిజాం రాష్ట్రంలో తెలుగు భాషా సంస్కృతులు ఉపేక్షకు గురికావడాన్ని నిరసిస్తూ నిజాం రాష్ట్రంలో విస్తరించింది ఆంధ్రోద్యమం. ఆ సందర్భంగా సభల ద్వారా, పత్రికల ద్వారా రచనల ద్వారా ప్రజా చైతన్యాన్ని ఎలా సాధించారో తెల్పడం ఈ పాఠానికి నేపథ్యం.

ప్రస్తుత పాఠం 1945 లో మీజాన్ పత్రికలో ప్రచురితమైన ఆళ్వారుస్వామి కథానిక.

విద్యార్థులకు సూచనలు

1. పాఠం చదవండి. పదపట్టిక చూసి తెలియని పదాలకు అర్థాలు తెలుసుకోండి.
2. సందర్భానికి తగిన అర్థాలు గ్రహించి చిత్రాల ఆధారంగా పాఠం భావాన్ని గ్రహించండి.
3. అర్థంగాని విషయాల గురించి మొదట జట్టులో చర్చించండి. తర్వాత ఉపాధ్యాయులతో చర్చించి అవగాహన పెంచుకోండి.

ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్త వెంకటరావు నాయకులతో రంగాపురానికి బయలు దేరాడు.

"మనం నేరుగా ఊళ్ళోకి వెళ్ళకూడదు. గ్రామీయులకు నిరుత్సాహం కలుగుతుంది. గ్రామీయులు వాయిద్యాలతో ఎదుర్కొని తీసుకు వెళ్ళుతారు" అని వెంకటరావు హెచ్చరించాడు నాయకులను.

ఉదయం 12 గంటల కాలం. వరికోతల రోజులు. అయినా పొలాల్లో ఎవరూ లేరు. జనం అంతా నాయకుల ఊరేగింపు సన్నాహాల్లో ఉన్నారు. నాయకులు ఊరిబయట మోటబావి వద్ద కూర్చున్నారు. చెట్టునీడను కూర్చున్న ఒకరైతు యువకుడు "దండమండే" అని పెద్దగొంతుతో అన్నాడు, వెంకటరావువైపు చూస్తూ. విధిగా గ్రామ అగ్రజాతుల వారికి పెట్టే దండంలోను, భయంతో గ్రామ పెత్తందార్లకు పెట్టే దండంలోను వెంకట్రావుకు పెట్టే దండంలోను ఎంతో భేదం కనిపించింది. వికసించిన ముఖం, ఉప్పొంగి వస్తున్న సంతోషం, చనువు "దండమండే" అన్న శబ్దంలో నగ్నంగా కనిపించినవి. వెంకట్రావు ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్తగా సుమారు రెండు నెల్లనుండి ఏక దీక్షతో గ్రామీయుల సమస్యలను తీసుకుని పని చేస్తున్నాడు. 90 ఏండ్ల ముసలి మొదలు 8 ఏండ్ల బాలుని వరకూ వెంకట్రావంటే ధన, మాన,ప్రాణ రక్షకునిగా భావిస్తారు. అడుగడుగుకు గ్రామ పెత్తందార్లు నిందలు, నేరాలు మోపి లాగే లంచాలు లేకుండా చేశాడు వెంకట్రావు. చిన్న, పెద్ద, గౌరవ మర్యాద లేక ప్రతివారిని, ప్రతి స్త్రీని దుర్భాషలాడటం, నీచంగా ప్రవర్తించటం వెంకట్రావు కృషి ఫలితంగా లేకుండా పోయినవి. గ్రామ పెత్తందార్లు దయతో ఇచ్చే కూలితో, విధి విరామం లేకుండా జీవితాంతం పని చేయించుకోవటం, తుదకు పనివారు కడుపునిండా తిండి లేక మాడుచుండటం మానిపించాడు వెంకట్రావు.

© SCERT
To be republished

బావివద్ద చెట్టుక్రింద కూర్చున్న రైతుయువకుడు బాటసారితో ఆంధ్ర నాయకుల ఆగమన వార్తను ఊళ్ళోకి తెల్పాడు.

కొద్ది సేపట్లోనే కొందరు బాలురు నాయకులు కూర్చున్న వైపుకు వచ్చారు. మెల్లమెల్లగా సమీపంలో ఉసిరిచెట్టు వద్దకు వెళ్ళి ఉసిరికాయలు రాల్చుకొని, జేబులు నింపుకొని నములుతూ మెల్లగా నాయకుల ప్రక్క కూర్చున్నారు.

నాయకులు పచ్చని పచ్చికపై హాయిగా కూర్చుని మాటామంతీ సాగించారు.

వారిలో ఒకరు "నీపేరేం" అని బాలుడ్ని ప్రశ్నించాడు.

"లింగయ్య" అని మెల్లగా అన్నాడు. ఆ పిల్లవాని వయస్సు పది ఏండ్లు సుమారు ఉంటాయి.

"లింగా'! అని మొదలు మేము పిలిచేది" వెంకట్రావు వైపు చూపుతూ "సంగంపంతులు బడి పెట్టినప్పటినుండీ లింగయ్య అని పిలుస్తున్నాం" అని ఇంకొక పిల్లవాడు అందుకున్నాడు.

నాయకులు ఒకరి ముఖం ఒకరు చూచుకున్నారు. వెంకట్రావు ఆలోచిస్తున్నట్లు తల నేలకు వేశాడు.

"మీరెవరు" అని ఒక నాయకుడు ప్రశ్నిచాడు.

"మేం బట్టలుతుకుతాం" అని లింగయ్య చెప్పాడు.

"నాకొక ఉసిరికాయ ఇస్తావూ" అని ఒక నాయకుడు లింగయ్య వైపు చేయి చాపాడు. మొదట పరిహాసమనుకున్నాడు

లింగయ్య. అయినా తేల్చుకుందామన్నట్టుగా అనుమానంతో మెల్లగా జేబులో నుండి ఒక ఉసిరికాయ తీసి అందిచ్చాడు.

ఆ నాయకుడు వెంటనే అందుకుని కొరికాడు. కొరుకుతూ ఉండగానే అక్కడ కూర్చున్న పిల్లలందరూ గభాలున ఆ నాయకునివైపు వచ్చి తమ జేబులో నున్న కాయలన్నీ అతని ముందర పోశారు.

" ఎందుకివన్నీ, చాలు, చాలు" అని నాయకుడంటుండగానే "ఇది బాగుంది. ఇది బాగుంది" అని పిల్లలందరూ తాము బోర్లించిన కాయల్లో నుండి మంచి మంచివి ఏరి అందించసాగారు.

ఆ నాయకుడు పట్టలేని సంతోషంతో అందరిని తన కౌగిట్లోకి తీసుకొని కన్న కొడుకుల్లాగ వీపులపై చేతులు నిమిరాడు. ఆ బాలురు అమితోత్సాహంతో ఆ నాయకుణ్ణి చుట్టివేశారు.

ఆ బాలురకు, ఆ నాయకునకు ఏర్పడిన ఆ ప్రేమకు ఎంత విలువ గట్టగలం? ప్రతిరోజు, ప్రతివస్తువు అన్యాయంగా హరించే గ్రామ పెత్తందారుణ్ణి అసహ్యించుకునే ఆ బాలురు తాము స్వయంగా ఇవ్వటమేగాక దాన్ని నాయకుడు అంగీకరించటంతో పొందిన ఆనందానికి ఎంత విలువ కట్టగలం? తమ గ్రామీయులైనప్పటికీ గ్రామ పెత్తందార్లు అంటే హడలిపోయే ఆ బాలురు పరగ్రామీయుడు, పది నిమిషాలక్రింద పరిచయుడైన ఆ నాయకుడు చిరపరిచిత, అవ్యాజబంధువుగా తలచ బడ్డాడంటే వారికి పరస్పరం ఏర్పడిన గాఢాభిమానానికి ఎంత విలువ కట్టగలం?

"వీండ్లందరెవరో ఎరికేనా?" అని ఆ బాలురను వెంకట్రావు ప్రశ్నించాడు.

"మే మెందుకొచ్చామో చెప్పు" అని నాయకుల్లో ఒకరడిగారు.

పిల్లలు ఒకరి ముఖం ఒకరు చూచుకున్నారు. అందరి ముఖాలు వికసించినవి.

"మమ్ముల బతికించటానికి" అని ఒక బాలుడన్నాడు.

"మీబతుకుకేమైంది? నీ చేతులకు వెండికడియాలున్నాయి. ఆ పిల్లవాని చెవులకు బంగారు పోగులున్నాయి. ఈ పిల్లవానికి బంగారు గుండీలున్నాయి" అని ఒక నాయకుడు పిల్లలవైపు చేతులు చూపుతూ అన్నాడు.

"ఇవి ఉంటే? ఒకసారి మావూరిదొర మా బర్రెను బందెలదొడ్లో పెట్టించాడు".

"మా అన్న కోడెదూడ చేలో బడ్డదని మావూరి పటేలు పది రూపాయలు వసూలు చేశాడు"

"మా దున్నపోతు 'బుస్సు'మన్నదట, మోతాదు లేదని ముప్పయి రూపాయలు తీసుకున్నాడు మాలిపటేలు.

"సర్కారీ రకం కట్టలేదని మా నాయనకు బండలెత్తారు ఒకసారి"

"వెంకట్రావు పంతులు పెట్టిన బడిలోకిపోతె దెబ్బలు కొడతానని మొన్న మాదొర గుమాస్తా బెదిరించాడు."

"మొన్న మా అమ్మ కూలికిపోయి వస్తూ చేలో కట్టెపుల్ల లేరుకుంటుంటే ఎందుకేరుకున్నావని మా అమ్మని సిగపట్టుకొని కొట్టాడు. మా అయ్య అడ్డంబోతే చేతికర్ర ఇరిగేదాకా కొట్టాడు దొరగారి శేగిదారు.

ఈ విధంగా పిల్లవాండ్లంతా తమ కష్టాలు కుప్పలుగా కురిపించారు.

"పొయ్యిలో కట్టెలు లేకపోతె ఆరోజు రాత్రి బువ్వెట్లా వండింది మీ అమ్మ?" అని ఒక నాయకుడు ప్రశ్నించాడు.

"నేను పసులుకాడనుండి ఇంటికొచ్చేవరకూ మా అమ్మా, అయ్యా మూలుక్కుంటూ పండుకున్నారు. ఇంట్లో బువ్వ

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారిచే ఉచిత పంపిణీ

©SCERT not to be republished

ఉన్నదేమోనని కుండలన్నీ వెతుకుతూంటే, మా అయ్యలేచి చెట్లపొదల్లోంచి కట్టెలు తెచ్చి బువ్వ వండుతుంటే, గిర్దావరు బరులకు పోవాలని సేక్ సింది బట్టుక పోయిండు, పొయ్యి మీద బువ్వంత చెడిపోయింది. దాంట్లనే మిరం, ఉప్పు పోసుకుని, నీళ్ళు పోసికొని తిన్న" అని ఆ బాలుడు జవాబు చెప్పాడు.

"మీరెవరబ్బాయి?" అని నెత్తినుండి కారేటంత నూనె పెట్టుకున్న ఒక అబ్బాయిని ప్రశ్నించాడు ఒక నాయకుడు.

"నేను సంగి శెట్టి కొడుకును"

"మీకేం కష్టాలున్నాయి చెప్పు" అని తిరిగి ప్రశ్నిచాడు నాయకుడు.

"ఏమో నాకేం ఎరుక. మా నాయనకెరుక" అని ముఖం తిప్పాడు.

" ఓసారి మీ అమ్మ పసులు జంగల్లోనుంచి పేడ తెచ్చిందని పోలీసు పటేలు ఇనుపతట్ట గుంజుకోలే?" అని వేరొక పిల్లవాడు జ్ఞాపకం చేశాడు. "ఇంకా ఆ తట్ట ఇవ్వలేదు కూడ" అని శెట్టి కొడుకు అందుకున్నాడు.

ఈ విధంగా నాయకులు సుమారు అరగంటకాలం పిల్లలతో గడిపారు.

"పాపం! చిన్నప్పుడే కుటుంబ ఇబ్బందులన్నీ ఈ పిల్లలు తెలుసుకోవాల్సిన గతి బట్టిందంటే పరిస్థితులు ఎంత అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయో తెలుస్తున్నది" అని నాయకుల్లో ఒకరన్నారు.

"మనం మన సంతానానికి ఆస్తిగా ఇచ్చేవి అప్పులు, రోగాలు, కష్టాలేగా" అని ఒక నాయకుడన్నాడు.

"మనం ఈ రోజు స్వార్థ రహితంగా, ధైర్యంగా, పట్టుదలతో పనిచేస్తే మన సంతానం అంత హాయిగా బతుకుతారు" అని ఒక నాయకుడన్నాడు.

"స్వతంత్రం, వ్యక్తిత్వం, గౌరవం, మర్యాద, విశ్వమానవ సౌభ్రాతృత్వం, సహనశక్తి, పరహితం. ఇది నేటి మానవ సమాజానికి వజ్ర, వైఢూర్యాలు, దివ్యభవనాలు, నగలు, నాణ్యాలు, ఆస్తి, ఆదాయం" ఇంకొక నాయకుడన్నాడు.

ఇంతలో గ్రామంలో వాద్యాల చప్పుడు వినబడింది., "వాళ్ళతో కలిసి మళ్ళావస్తాం" అని స్నేహితులతో సెలవు తీసుకుంటున్నట్టు చెప్పి ఆ బాలురంతా పరుగెత్తారు.

రచయిత పరిచయం

వట్టికోట ఆళ్వారు స్వామి

సుప్రసిద్ధ నవలా రచయిత, సాహితీవేత్త, తొలితరం కథారచయిత వట్టికోట ఆళ్వారు స్వామిగారు. 1915 నవంబర్ 1న నల్గొండ జిల్లాలోని నకిరేకల్‌లో జన్మించారు. నిజాం పాలనకు వ్యతిరేకంగా పోరాడి జైలు పాలయ్యారు. ఆంధ్రమహాసభ నల్గొండ జిల్లా శాఖకు అధ్యక్షులుగా పని చేశారు. దేశోద్ధారక గ్రంథమాలను స్థాపించి 35 పుస్తకాలను ముద్రించారు. 'తెలంగాణ' పత్రికను నడిపించారు. వీరి 'ప్రజలమనిషి', 'గంగు' నవలలు ఎంతో ప్రజాదరణ పొందాయి. 'జైలులోపల' అనే కథల సంపుటితో పాటు అనేక కథలు రాశారు. హైదరాబాదు సంస్థానంలోని ప్రజలలో స్ఫూర్తిని, సాంస్కృతిక చైతన్యాన్ని రగిలించిన ఆళ్వారు స్వామి తన 46వ ఏటనే (5ఫిబ్రవరి1961) కన్నుమూసారు.

©SCERT not to be republished

ఇవి చేయండి

I. వినడం - మాట్లాడడం

1. స్వాతంత్ర్యం రావడానికి ముందు గ్రామాల్లో పరిస్థితి ఎలా ఉండేదని మీకనిపించింది?
2. 'దండం' అంటే అర్థమేమి? రచయిత అది ఏఏరకంగా ఉండేదని వివరించాడు?
3. ఊళ్ళోకి ఎదుర్కొని తీసుకొని పోవడమంటే ఏమిటి? ఆ సంప్రదాయం ఇప్పటికీ పాటిస్తున్నారా? ఒక సందర్భాన్ని చెప్పండి.
4. 'చిన్నప్పుడే' అనే పేరు ఈ పాఠానికి సరిపోయిందా? ఎలా సరిపోయిందో చర్చించండి.

II. చదవడం, అవగాహన చేసుకోవడం

1. కింది పేరా చదవండి. తగిన శీర్షికను సూచించండి.

ఆ బాలురకు, ఆ నాయకునకు ఏర్పడిన ఆ ప్రేమకు ఎంత విలువ గట్టగలం? ప్రతిరోజు, ప్రతివస్తువు అన్యాయంగా హరించే గ్రామ పెత్తందారుణ్ణి అసహ్యించుకునే ఆ బాలురు తాము స్వయంగా ఇవ్వటమేగాక దాన్ని నాయకుడు అంగీకరించటంతో పొందిన ఆనందానికి ఎంత విలువ కట్టగలం? తమ గ్రామీయులైనప్పటికీ గ్రామ పెత్తందార్లు అంటే హడలి పోయే ఆ బాలురు పరగ్రామీయుడు, పది నిమిషాలక్రింద పరిచయుడైన ఆ నాయకుడు చిరపరిచిత, అవ్యాజబంధువుగా తలచ బడ్డాడంటే వారికి పరస్పరం ఏర్పడిన గాఢాభిమానానికి ఎంత విలువ కట్టగలం.

2. కింది పేరా చదవండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

సాంస్కృతికంగా, భాషావిషయకంగా అణచివేయబడిన తెలంగాణా ప్రజల్లో వారి మాతృభాష, సంస్కృతిపట్ల గాఢాభిమానం కలిగించటంలో ఆనాడు తెలుగు గ్రంథాలయాలు, పఠనాలయాలు, తెలుగు పత్రికలు ఎంతో దోహదం చేశాయి. తెలంగాణాలో తెలుగు ప్రజలకు తెలుగు భాషపై, సంస్కృతిపై ఆసక్తి కలిగించటం ద్వారా వారి జాతీయ, సాంస్కృతిక వికాసానికి కృషిచేసిన మహనీయుల్లో మాడపాటి హనుమంతరావు, సురవరం ప్రతాపరెడ్డి, అహల్యాబాయి, రాజా బహద్దూర్ వెంకట్రామా రెడ్డి, రావి నారాయణ రెడ్డి ముఖ్యులు. ఆంధ్రోద్యమాన్ని ఈ లక్ష్యంతోనే హనుమంతరావుగారు తెలంగాణాలో అంటే అప్పటి నిజాం రాష్ట్రంలో ప్రారంభించారు.

ప్రశ్నలు -

(అ) తెలంగాణాలో ఆంధ్రోద్యమం ఎందుకు విస్తరించింది?

(ఆ) తెలంగాణ ప్రజల్లో భాషా సంస్కృతుల పట్ల అభిమానాన్ని పెంచిన సంస్థలేవి?

(ఇ) తెలంగాణలో జాతీయ, సాంస్కృతిక వికాసానికి కృషిచేసిన కొందరు మహనీయులపేర్లు తెలపండి ?

3. కింది మాటలు ఎవరు ఎవరితో ఏ సందర్భంలో అన్నారో తెల్పండి.

(అ) "సర్కారీ రకం కట్టలేదని మా నాయనకు బండలెత్తారు ఒకసారి".

(ఆ) "సంగం పంతులు బడిపెట్టినప్పటి నుండీ లింగయ్య అని పిలుస్తున్నాం"

(ఇ) "ఏమో నాకేం ఎరుక? మా నాయనకెరుక."

© SCERT not to be republished

4. పాఠం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

(అ) వెంకట్రావును రంగాపురం ప్రజలు ఎలా భావిస్తారు?

(ఆ) దొర గుమాస్తా పిల్లలను ఏమని బెదిరించాడు?

(ఇ) రంగని తల్లి మనసు ఎందుకు తల్లడిల్లింది ?

(ఈ) బాలురు వెంకట్రావు వద్ద ఎప్పుడు సెలవు తీసుకున్నారు?

(ఉ) పిల్లలు వెంకట్రావుతో ఎంతసేపు మాట్లాడారు?

III. స్వీయరచన

1. కింది ప్రశ్నలకు ఐదు వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి.

(అ) వెంకట్రావు స్వభావాన్ని తెల్పండి.

(ఆ) వెంకట్రావు వంటి యువకుల వల్ల కలిగే ప్రయోజనాలేవి?

(ఇ) వెంకట్రావుతో నేటి యువతను పోల్చండి

(ఈ) "మనం ఈ రోజు స్వార్థ రహితంగా, ధైర్యంగా, పట్టుదలతో పనిచేస్తే మన సంతానం అంత హాయిగా బతుకుతారు." అని ఒక నాయకుడు ఎందుకు అని ఉంటాడు?

2. కింది ప్రశ్నలకు పదేసి వాక్యాల్లో సమాధానాలు రాయండి.

(అ) "చిన్నప్పుడే" కథను సంక్షిప్తంగా రాయండి.

(ఆ) ఈ కథ ఆధారంగా ఆనాటి పరిస్థితులను ఊహించి రాయండి.

(ఇ) ఆనాటి పరిస్థితులే ఈనాటి సమాజంలోనూ ఉన్నాయా? ఈ మార్పుకు కారణాలను చర్చించండి.

IV. పదజాలం

1. కింది వాక్యాల్లో గీతగీసిన పదాలకు అర్థాలు తెలుసుకోండి. అవే అర్థాలనిచ్చే పదాలతో వాక్యాలను తిరిగి రాయండి.

(అ) వేంకట్రావుకు పెట్టే దండంలో పెత్తందార్లకు పెట్టే దండంలో తేడాఉంది.

(ఆ) ఆ నాయకుడు పిల్లలకు అవ్యాజ బంధువైపోయాడు.

(ఇ) సర్కారీ రకం కట్టలేదని ఆ పిల్లవాని తండ్రికి బండలెత్తారు.

(ఈ) ఆ బువ్వలోనే మిరం, ఉప్పుపోసుకొని పిల్లవాడు తిన్నాడు.

(ఉ) కష్టాల సంగతి నాయనకు ఎరుక.

2. కింది వాక్యాల్లో గీత గీసిన పదాలకు అదే అర్థం వచ్చే మరి రెండు పదాలను ఎంపిక చేసుకొని, వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

ఉదా :- ఊళ్ళోని యువకుడు వెంకట్రావుకు దండం పెట్టాడు.

(i) పెద్దవాళ్ళకు నమస్కారం చేయడం మన సంస్కృతి.

(ii) అతడు సూర్యునికి అంజలి ఘటిస్తున్నాడు.

© SCERT not to be republished

(అ) పిల్లల పట్ల ఆయనకు గల ప్రేమకు విలువ కట్టలేం.

(ఆ) పిల్లలు తమ కష్టాలను కుప్పలుగా కురిపించారు.

(ఇ) కుటుంబ పరిస్థితులు చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి.

(ఈ) పిల్లలందరూ గభాలున అతని వద్దకు చేరుకున్నారు.

(ఉ) నీ చేతులకు వెండి కడియాలున్నాయి.

3. కింద గీత గీసిన పదాలకు పాఠం ఆధారంగా వికృతి పదాలు పేర్కొని, వాటితో సొంత వాక్యాలు రాయండి.

(అ) పెద్దల పట్ల గౌరవం కలిగి ఉండాలి.

(ఆ) నాయకులు ఒకరి ముఖం ఒకరు చూసుకున్నారు.

(ఇ) అతడు పట్టలేని సంతోషం తో పిల్లలను దగ్గరికి తీసుకున్నాడు.

(ఈ) మనం ధైర్యంగా కష్టపడి పనిచేస్తే మన పిల్లలు సుఖంగా ఉంటారు.

(ఉ) గౌరవ మర్యాదలు అందరికీ ఉంటాయి.

V. సృజనాత్మకత

ఈ పాఠాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని, మీ అనుభవాలతో ఒక చిన్న కథ రాయండి.

(లేదా)

పాఠం ఆధారంగా వెంకటరావు, నాయకులు, బాలుర మధ్య జరిగిన సన్నివేశాన్ని సంభాషణలరూపంలో రాయండి.

VI. ప్రశంస

వెంకట్రావులా గ్రామం బాగు కోసం పాటుపడుతున్న వాళ్ళు నేడు కూడా ఉంటారు! అటువంటి వారి సేవలను ప్రశంసిస్తూ ఒక దిన పత్రికకు లేఖ రాయండి.

(లేదా)

మీ తోటి వారికి నేటి సామాజిక పరిస్థితులపై అవగాహన కలిగించే ఒక కవితను రాయండి.

VII. భాషను గురించి తెలుసుకొందాం

1. కింది పదాలను విడదీయండి. సంధి పేరు రాయండి.

ఉదా : – పోయినాడంటే	పోయినాడు + అంటే	ఉత్వసంధి
(అ) ఏమని	+	
(ఆ) కాదనుకున్నాడు	+	
(ఇ) పిల్లలందరూ	+	

© SCERT not to be republished

2. కింది విగ్రహ వాక్యాలను సమాస పదాలుగా మార్చండి

ఉదా – మూడయిన రోజులు – మూడురోజులు

(అ) రెండయిన రోజులు –

(ఆ) వజ్రమూ, వైఢూర్యమూ –

(ఇ) తల్లియూ, బిడ్డయూ –

3. కింది కర్తరి వాక్యాలను కర్మణి వాక్యాలుగా రాయండి.

ఉదా – ఆళ్వారు స్వామి 'చిన్నప్పుడే' అనే కథ రాశారు. (కర్తరి)

'చిన్నప్పుడే' అనే కథ ఆళ్వారు స్వామి చే రాయబడింది. (కర్మణి)

(అ) కర్తరి : లింగయ్య ఉసిరికాయ తీసి నాయకునికి ఇచ్చాడు.

కర్మణి : ______________________

(ఆ) కర్తరి : నాయకులు పిల్లలతో అరగంట కాలం గడిపారు.

కర్మణి : ______________________

(ఇ) వాద్యాల చప్పుడు విన్నారు.

కర్మణి : ______________________

4. కింది కర్మణి వాక్యాలను కర్తరి వాక్యాలుగా రాయండి.

(అ) కర్మణి : గ్రామీయులచే నాయకులు ఎదుర్కొని తీసుకుపో బడ్డారు.

కర్తరి : ______________________

(ఆ) కర్మణి : కాయలన్నీ అతని ముందర పోయబడ్డాయి.

కర్తరి : ______________________

(ఇ) కర్మణి : బాలురచే సెలవు తీసుకోబడింది.

కర్తరి : ______________________

5. తత్పురుష సమాసం

1. మీరు తత్పురుష సమాసం గురించి తెలుసుకున్నారు కదా! కింది వాటిలో గీతగీసిన విభక్తుల ఆధారంగా ఆయా తత్పురుష సమాసాల పేర్లు రాయండి.

(అ) విద్యను అర్థించువారు – (ఆ) గుణాల చేత హీనుడు –

(ఇ) సభ కొరకు భవనం – (ఈ) దొంగల వల్ల భయం –

© SCERT not to be republished

(ఉ) రాముని యొక్క బాణం – (ఊ) గురువుల లో శ్రేష్ఠుడు –

(పై వాక్యాల్లో వేర్వేరు విభక్తులను గమనించారు కదా!)

పై విగ్రహ వాక్యాలకు సమాస పదాలు రాయండి.

2. కింది సమాసపదాలను పరిశీలించి విగ్రహ వాక్యాలు రాసి, సమాసాల పేర్లను రాయండి.

ఉదా – విద్యార్థి – విద్యను అర్థించేవాడు – ద్వితీయాతత్పురుష సమాసం

పదం	విగ్రహవాక్యం	సమాసం పేరు
1. గుణహీనుడు –		
2. సభా భవనం –		
3. దొంగల భయం –		
4. రామ బాణం –		
5. గురుశ్రేష్ఠుడు –		

© SCERT not to be republished

ప్రాజెక్టు పని

మీ తాత / అమ్మమ్మ / నాయనమ్మలను అడిగి ఒక కథ చెప్పించుకుని ఎలా చెప్పారో అలాగే రాసి తీసుకురండి.

(లేదా)

గ్రంథాలయ పుస్తకాల్లో మీకు నచ్చిన ఒక మాండలిక భాషా కథ చదివి అందలి విశేషాల్ని మీ తరగతిలో తెల్పండి

నేనివి చేయగలనా ?

1. కథలోని సారాంశాన్ని సొంత మాటల్లో చెప్పగలను. ఔను / కాదు
2. కథ సారాంశాన్ని సొంతంగా రాయగలను. ఔను / కాదు
3. సొంతంగా కథను, సంభాషణలను రాయగలను. ఔను / కాదు
4. ఎవరు ఏ సందర్భంలో ఏం మాటలు అన్నారో గుర్తించగలను. ఔను / కాదు

సరిదిద్దుకోకుండా వదిలేసిన తప్పులే నిజమైన ఆపదలు